

Plan för trygghetsskapande arbete

Förskolan Dragspelet

Läsåret 2024/2025

Innehåll

1	Inledning	2
1.1	Planens giltighetstid	2
1.2	Definitioner	2
1.2.1	Aktiva åtgärder.....	2
1.2.2	Diskriminering.....	2
1.2.3	Trakasserier	2
1.2.4	Sexuella trakasserier	2
1.2.5	Kränkande behandling.....	3
1.2.6	Kränkningar	3
2	Arbetet under föregående läsår	3
3	Undersökning av risker och hinder	4
4	Analys av orsaker till risker och hinder	5
5	Åtgärder	7
6	Planerad uppföljning och utvärdering	8
7	Riktlinjer och rutiner för att förhindra kränkningar	8
8	Rutiner då ett barn anser sig utsatt för kränkningar	8
9	Samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda	9

1 Inledning

Av skollagen framgår att Haninge kommun i egenskap av huvudman för Dragspelet ansvarar för att det i skolans verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och för att en plan mot kränkande behandling upprättas varje år.

Enligt diskrimineringslagen ansvarar Haninge kommun vidare för att ett arbete med aktiva åtgärder bedrivs i förskolornas verksamhet för att förebygga diskriminering och verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrunderna. Arbetet med de aktiva åtgärderna ska dokumenteras varje år. På Dragspelet har vi valt att upprätta ett gemensamt dokument för arbetet mot kränkande behandling och arbetet med de aktiva åtgärderna, Dragspelet plan för trygghetsskapande arbete”.

1.1 Planens giltighetstid

Dragspelets plan för trygghetsskapande arbete gäller från och med den 1/9-24 till och med 31/7-25

1.2 Definitioner

1.2.1 Aktiva åtgärder

Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom bland annat en förskola motverka diskriminering samt att på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett de sju diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

1.2.2 Diskriminering

Diskriminering innebär att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

1.2.3 Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning. Exempel på trakasserier kan vara ett barn som hånar ett annat barn för att hon bär huvudduk.

1.2.4 Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar

närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

1.2.5 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminering och ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna, kränker ett barns värdighet.

Kränkande behandling kan vara av olika karaktär. Fysisk kränkande behandling kan t.ex. bestå av sparkar, slag och knuffningar mot ett barn. Verbal kränkande behandling kan bestå av hot och nedsättande kommentarer riktade till ett barn. Kränkande behandling kan även ske i form av att frysa ut och ge elaka blickar till ett barn.

1.2.6 Kränkningar

Kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier av ett barn utgör kränkningar.

2 Arbetet under föregående läsår

Under föregående läsår har vi arbetat vidare med att göra barnen delaktiga på olika sätt i kartläggning av trygghetsplanen. Barnen har bland annat varit delaktiga vid skrivning av lärlogg och utvecklingssamtal. Vid konflikt på förskolan så har man lyft och diskuterar igenom händelsen, antingen i grupp eller enskilt.

Vi har arbetat med att få vårdnadshavare att samverka med förskolan genom digitala verktyg, men även genom att lyfta vikten av den vardagliga kontakten i hallen.

Genom att informera både nya och redan inskolade föräldrar och genom att hänga upp blanketter i alla hallar där man klart och tydligt kan se hur man loggar in.

Vårt mål är att alla vårdnadshavare lätt ska hitta planen för trygghetsskapande arbete. Därför har vi sett till att den nyaste versionen hänger i alla hallar på alla förskolor.

Vårdnadshavare har fyllt i den årliga enkäten om deras barns trivsel/trygghet. Med resultatet har vi avdelningsvis diskuterat hur vi kan förbättra barnets trivsel/trygghet.

På varje förskola så har man gjort besiktning av gården för att skapa en bättre trygghet och trivsel. Utegruppen har diskuterat miljön och pedagogers tillgänglighet ute på gården.

Pedagoger som inte har gått ICDP har fått möjlighet till det, för att alla ska ha en likvärdig syn på samspelets betydelse.

Språket har haft en stor betydelse under året som har gått, utvalda pedagoger har varit på nätverk och läshörnor har byggts upp.

Vi vill att det trygghetsskapande arbetet ska vara ett levande dokument, därför har vi valt att lägga det under barnrättsteams mötet som vi har varannan vecka. I teamet så har vi representanter från varje förskola som återkopplar tillbaka till deras förskola så att alla blir delaktiga.

Åtgärd:

I och med att vi har gjort planen för trygghetsskapande arbete till ett levande dokument så är alla mer eller mindre delaktiga i olika punkter.

Vi behöver fortsätta att prata och reflektera ute på varje förskola om kränkning, diskriminering, vårt förhållningssätt och hur vår dagliga kontakt med vårdnadshavare kan bli bättre.

Pedagogerna har blivit bättre på att se när något barn har blivit kränkt, det kan man se genom att våra kränkingsanmälningar blivit flera.

Vi har gått igenom åtgärderna som behöver åtgärdas och prickat av en efter en. En del punkter anser vi måste finnas med varje år för att utvecklas och bli ännu bättre.

3 Undersökning av risker och hinder

-Få barnen att vara delaktiga på olika sätt i kartläggning av trygghetsplanen.

-Haninge kommun lämnar årligen ut en enkät till VH angående barnet/barnens vistelsetid på förskolan. där får vi information om hur VH upplever sin egen och sina barns trygghet på förskolan. Vi ser en risk om svarsfrekvensen blir låg.

- Vi ser att vi måste arbeta mer med utemiljön på förskolorna och pedagogernas fördelning på gården. För att förhindra risker/kränkningar som kan uppstå i utemiljön.

- Arbeta för ett bättre samarbete med vårdnadshavare så att vi inte missar viktig information som kan underlätta barnets dag på förskolan.

- Arbeta för att alla pedagoger har gått ICDP så att vi alla har samma baskunskap.

- Arbeta för att Barnkonventionen ska vara ett levande dokument som barnen känner till och är bekanta med. Finns en risk att det annars bara blir tomma ord på ett papper.

- Vi behöver lyfta och bli medvetna om vårt förhållningsätt både barn-barn, barn-pedagog, pedagog-barn och pedagog-pedagog. För det påverkar vår verksamhet. Om inte så kan det bli ett hinder för att verksamheten ska utvecklas.
- Språkutvecklingen behöver stärkas för att undanröja hinder för det sociala samspelet på förskolan, mellan barn-barn och pedagog-barn
- Barnskyddsronden är ett viktigt redskap för att förhindra att barn känner sig rädda i sin dagliga miljö

På förskolan så har pedagogerna lagt märke till risker och hinder:

- Inne på avdelning Sjöhästen (yngre barn) saknas fönster på samtliga dörrar.
- Ute på gården finns platser där vi pedagoger inte alltid ser barnen, bland annat bakom förrådet för utomhusmaterial.
- Det finns vassa taggbuskar på förskolans gård, baksidan.
- Vid vissa tidpunkter/situationer under dagen känner sig pedagoger otillräckliga, ex vid toalettbesök.
- När tempus eller wifi inte fungerar blir säkerheten otillräcklig
- Mellan staket och soprummet på gården på framsidan är det ett trångt utrymme men som ändå är brett nog för mindre barn att komma in mellan.

4 Analys av orsaker till risker och hinder

-Barnens medverkan på olika sätt är en viktig del i kartläggningen av trygghetsplanen. Trygghetsplanen finns för att göra barnens vardag bättre och få bort kränkningar och diskriminering.

-När vi inte ut till vårdnadshavare med värdet av inlägg i Unikum, och ett aktivt användande av Tempus, ser vi att det kan leda till brister i kommunikation, och en känsla av otrygghet.

-Vi ser att vi behöver fortsätta arbeta utifrån de brister som framkommer i enkäten.

-Vi behöver hela tiden uppdatera och utveckla vår utemiljö för att hålla den levande. Så att den är anpassad för de barn som går på förskolan. Om vi inte finns utspridda på gården kan vi missa barn som känner en oro eller blir kränkta.

-Om en daglig kontakt med VH vid lämning och hämtning är otillräcklig finns en risk att relevant information kring barnens trivsel och trygghet uteblir. Vilket kan leda till att barnet inte trivs och inte vill gå till förskolan.

-Om vi inte har samma grundutbildning så kan det bli missförstånd i det viktiga samspelet med barnet.

-Barnkonventionen kan bli bara tomma ord om vi inte konkretiserar den

-Vårt förhållningsätt påverkar verksamheten och barngruppen. Både positivt och negativt.

-Språket måste stärkas annars finns det risk för att man hamnar utanför, för att man inte kan kommunicera.

-Om vi inte har barnskydds rond så vet vi inte vilka områden som barnen tycker är otäcka, då kan vi inte ändra miljön så att alla känner sig trygga.

Pedagogernas analys på deras förskola:

- Då inga fönster på dörrarna finns är det omöjligt att ha uppsikt över vad som sker i andra rum. Barnen kan få dörrarna på sig om dessa öppnas då man inte kan se om någon är på andra sidan.
- När barnen vistas på platser där pedagoger inte ser allt kan kränkning/diskriminering mellan barnen ske
- Barnen leker ofta i och runt buskarna och kan lätt fastna, riva sig och/eller få taggar i ögonen.
- Barn som inte blir hörda vid behov av hjälp vid toalettbesök kan uppleva sig otrygga, då pedagoger inte alltid kan stå vid toaletten och invänta, då de samtidigt behöver uppsikt över barn i andra rum
- Då vi inte kommer in på tempus har vi ingen översikt på vilka barn som är närvarande på förskolan. Detta utgör en säkerhetsrisk.
- Barnen är ofta bakom förråden/soprummet på gården på framsidan. Just mellan soprummet och staketet är det ett trängre utrymme där barnen lätt kan fastna. Det är även en risk då barnen kan använda väggarna på soprummet som stöd för att klättra över staketet.

5 Åtgärder

- Genom att barnen är delaktiga på många olika sätt i kartläggningen av trygghetsplanen så håller vi planen levande och kan utveckla den efter hand
- Se till att informera i förväg att enkäten kommer och att det är viktigt att fylla i den för att vi ska kunna utvecklas ute på förskolorna. Även informera att vi kan hjälpa till om man inte vet hur man ska komma in och fylla i.
- Återkommande utemiljöträffar med de pedagoger som är med i utemiljögruppen. Fördela sig bättre på gården.
- Vi behöver arbeta med att förstärka en daglig kontakt med VH vid lämning och hämtning. Det är en viktig del förskolans arbete med barns trivsel och trygghet
- Arbete med vägledningsgrupp ICDP fortsätter för nyanställda pedagoger. Här lyfter vi frågor kring samspel, kulturella skillnader, viktiga vuxna med mera
- Vi arbetar med "kompis böckerna" ihop med texter från barnkonventionen med de äldre barnen där barnens åsikter diskuteras. Litteratur från "olika förlag" som handlar om jämlikhet läser vi i verksamheten. Vi använder oss av Polyglutt på svenska och andra språk. Utveckla arbetet med hur vi firar Barnkonventionens dag.
- Diskutera förhållningssätt i arbetsgruppen.
- Läsa böcker och göra andra språkstimulerande aktiviteter.
- Se till att ha barnskydds round minst en gång per läsår.

Pedagogernas åtgärder på förskolan

- Fördela pedagoger strategiskt nära dörrarna ifall de öppnas hastigt för att undvika att barn får dörren på sig. En pedagog i varje rum där det vistas barn för att ha uppsikt.
- Pedagoger måste fördela sig på gården så att man har uppsikt över hela gården och alla barn, även de dolda platserna.
- Be Tornberget /vaktmästare klippa buskarna vid behov, alt själva klippa med häcksax som finns på förskolan.
- Ett förslag är att införskaffa en ringklocka av något slag som barnen kan använda för att få pedagogers uppmärksamhet vid toalettbesök och snabbt få hjälp.

- Dagligen ska vi ha uppdaterade barnlistor i pappersform för varje avdelning så man alltid har koll på barnantal.
- Kontakta vaktmästare och be att få upp ett plank så att barnen inte kommer in bakom soprummet.

6 Planerad uppföljning och utvärdering

Planerad uppföljning sker under nätverket för trygghetsskapande arbete i slutet på varje termin.

7 Riktlinjer och rutiner för att förhindra kränkningar

Då det hade framkommit ett behov av tydlighet kring användandet av KIA och DF-RESPONS. Åtgärden har varit att hela enheten deltagit i en gedigen föreläsning av personal från säkerhetsavdelningen för att kunna identifiera samt skilja på KIA och DF-RESPONS anmälan.

Vi har också aktivt tittat på filmer som handlar om kränkande behandling samt trygghetsskapande arbete för att utöka förståelsen hos pedagogerna kring dessa begrepp.

För utbildningsförvaltningen samtliga verksamheter finns gemensamma rutiner för att motverka kränkningar och även hantera uppgifter om kränkningar. Dessa finns tillgängliga för förskolans personal i teamsgruppen *Juridik och verksamhetsstöd* i mappen *Kränkande behandling, diskriminering och trygghetsskapande arbete*.

Utöver dessa rutiner har förskolan följande rutiner för att förhindra kränkningar. Rektorn besöker förskolan kontinuerligt och minst en gång per månad bland annat för att säkerställa verksamhetens miljöer ur ett barnperspektiv. Rektorn ansvarar för att ICDP-utbildning pågår kontinuerligt i verksamheten och för att utbildningsfilmen om kränkningar visas för förskolans personal två gånger per år samt skyndsamt för nyanställda. Utbildningsfilmen finns tillgänglig i teamsgruppen *Juridik och verksamhetsstöd* i mappen *Kränkande behandling, diskriminering och trygghetsskapande arbete*.

8 Rutiner då ett barn anser sig utsatt för kränkningar

En förskollärare, barnskötare eller annan personal som får kännedom om att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller trakasserier i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn.

Anmälningsskyldigheten gäller för all personal, även vikarier och personal som inte arbetar i barngrupp. Anmälningsskyldigheten gäller oavsett om det är ett annat barn eller en personal som antas ha utsatt barnet. Anmälan ska göras skyndsamt vilket

innebär att det helst ska göras samma dag eller dagen efter. Anmälan görs i verksamhetssystemet DF Respons. Om anmälan avser rektorn ska man i stället kontakta verksamhetschef för förskola, Åsa Harge.

En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller trakasserier i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Rektorn är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring uppgivna kränkningar och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling och trakasserier i framtiden. Utredningar genomförs av rektorn. Rektorn kan inte delegera ansvaret för utredningarna till annan.

Rektorn ansvarar för och genomför omgående åtgärder för att komma till rätta med brister som har framkommit i utredningen. Arbetsrättsliga åtgärder genomförs i samråd med verksamhetschef för förskola. Rektorn följer upp inom en vecka från att en åtgärd har verkställts, att åtgärden efterlevs och har önskad effekt. Rektorn informerar verksamhetschefen för förskola om framkomna brister och vilka åtgärder som vidtas.

Ett kränkingsärende inklusive utredningen, identifierade och vidtagna åtgärder samt uppföljning dokumenteras i DF respons.

9 Samverkan med barn, vårdnadshavare och anställda

Barnen samverkar genom dagliga samtal som sker vid lämning och hämtning, måltider, samlingar samt vid det aktiva arbetet med lärloggar. VH samverkar genom sitt deltagande i skolenkäten, utvecklingssamtal. Pedagogerna träffas i olika nätverksgrupper som finns, studiedagar där det finns avsedd tid för reflektioner samt APT.

